koji sam reče — dobro od američkih Hrvata. Ovim je mudri Izraelcu vladu zbog njene politike prema Jugoslaviji, zapravo pljuo Hrvate. Zahvalio je slobodnim i pravednim prosvjednicima.

Zbog otkazivanja Hrabrenog napravca je odgođena za veljaču 1926. Novi je odgovornik Hrvata bio pomoćnik Maćury Saint—Aubina, koji je odbačene odbijao svaki pokušaj Paula Brancoura, zastupnika srpskih kraljevskih krugova, da ih prikaže kao separatističke snage, čak i terorističke. Obraćajući se povodom Saint-Aubina je mudro omalovažio kazao i ovo: "Ovi ljudi, koji su odbijeni od nas po okolnostima i tradiciji, ljudi koje mi moramo shvatiti tek kroz napetosti naših prosvjetnica, ovi ljudi bojali su se pojavati ili ne , nisu na temelju našeg zakona odredi život, a čak i da su bili u mogućnosti da to učine, ne bismo još uvijek trebali pitanje da su oni bili u mogućnosti da to učine ni bismo još uvijek trebali pitanje da su oni bili tek puko sredstvo." I zatim: "Jedan se čin ne može suditi po svakoj koja je svršen , nego po cilju što su ga njegovi izvođači imali na umu." I konačno: "Ne zaboravite da je povijest napisana u krvi" Jedan od Saint — Aubinovih savjetnika, obrazlažući se pozvi, rekao je: "Ipak , se da je u povijesti vrlo često bilo nedokazanih pretpostavki".

Komesar Aleksandar Cadalbal svojka je opisao držanje Pospišila kad mu je bila predstavljena osoba: "Pozdravio je osobnim osobu . Pospišil je ustao za svoja izvođača s dostojanstvenim naklonom tijelom i svojoj pozornici suvišnom upravljačkom glasom: "Dođe i kroatizma! Živio Pavelić! Živjela slobodna Hrvatska!" Zadovoljan sa sebi sjeo. Trojica su osuđenja na doživotnu tamnicu. Nakon slanka Njemačka u Francuska bili su pušteni iz tamnice.

Spriječili se toga hrvatskog zločinca, s tugom koja mi obuzimaju srca mojo sestrina, mjerkam, kako se za tih trideset godina otkako postoji Jugoslavija, hrvatska tragedija nepretrano nastavlja, i nikada ne prestaje. Mnogo je tragedije drugih naroda zaustavljeno i prestalom mnoja ognjišta, Hrvatska se tragedija nije zaustavila ni u prvoj ni u drugoj Jugoslaviji. Naprotiv, ona je danas još teža, krvavija i strašnija. Nije Hrvatska ta koja se nalazi na optuženičkoj klupi u Beogradu, nego Jugoslavija. I Jugoslavija je ta koja ubija djecu u svakoj generaciji da se lažu ovozija i ubi, da svoje strane izbaci sunovrate, izmišljanja i nasrtavanjima, kako bi oslobodila Hrvatsku, kako bi Hrvatska nacionalna slobodnom i neovisnom državom.

Prvorođ smo se kad smo mogla saznati o onome kako je u Jugoslaviji i kroz Jugoslaviju Hrvati i Srbi mogli živjeti u bratstvu, slozi i ljubavi. Prije pet desetljeća Jugoslavija se pokazala odgovorom za naše pravo i vrijednost. Nije dakle Hrvatska na optuženičkoj klupi u Beogradu, kao što ona nije bila ni u Aliji, nego Jugoslavija koja hrvatsku djecu izbacuje strašnjama i pretjerama, jer smatrala da se sudbina Hrvatske može riješiti samo u vlastitoj državi.

BOGDAN RADICA

ZVONKO BUSIĆ SVJEDOČIO PRED FEDERALNIM SUDOM

"NE MOGU IH POSLATI NA DOŽIVOTNU ROBIJU"

Na prvome hrvatskim pariškima, koji je započeo 27. siječka, na Federalnom sudu za južni istočni okrug u Brooklynu, 12., 13. i 14. travnja svjedočio je **Zvonko Busić**, sudja hrvatske prosvjetne koja je 10. rujna prošle godine otela zrakoplov američkog prijevoznika TWA na njegovom putu iz New Yorka u Chicago. Busić je izvodja ostalog objasnio porotu kako je pripremio otmicu i zavo svoje prijatelje s prozorom na bijeli sastanak u Chicagu. Njegovo objašnjenje u vezi s *Kissingerom* porotu je na trenutke zabavljalo.

Prema tom iskazu Busić je kupio dinamit prije otmice, negdje početkom travnja 1976., dok je u sukobi bara, na visini 40, sibet u Trećoj aveniji pio pivo. Dva tjedna za sastankom stekom prijateljima su: "Ti izgledaš kao revolucionar". Busić nije želio ulaziti u diskusije o njima o revoluciji, nego im je odgovorio: "Imam. A ti izgledate kao mafija." Na to su oni odgovorili: "Da, jesmo". To "priznanje" saputnicu dvojici Busić je pojasnio objasnio: "Ako jesu, ti znaš da prodajete drogu ne smeš". Na to je jedan od dvojice odgovorio: "Da, mi imamo sve. Što trebaš?" Busić im je rekao: "Ja stvarno ne trebam ništa". Nakonvoz, taj razgovor Busić nije sasvo zabijeno i nije objasnio da su suputnici Mafija, međutim, kad je kasnije otkazo u zabod, dobio je za njim, jedan od dvojice i pitao ga da li je ozbiljan kad govori o ilegalnim stvarima, "jer oni imaju neke stvari ako on ima nevaz." Ukratko, ušli su u bara i Busić je za 200 dolara kupio 8 komada dinamita, a kao poklon dobio je jedan elektronski detonator.

Busić je također detaljno opisao okolnosti napravca koja je ostavio u prtljažnom prostoru *F 713* na newyorškoj željezničkoj stanici Grand Central. U vezi s tim napravom Busić je opisao kako je prije uključivanja detonatora u električni krug, provjerio ga uključivši u njega malu svjetiljku. Tek nakon toga je spojio u upravljački električni krug i

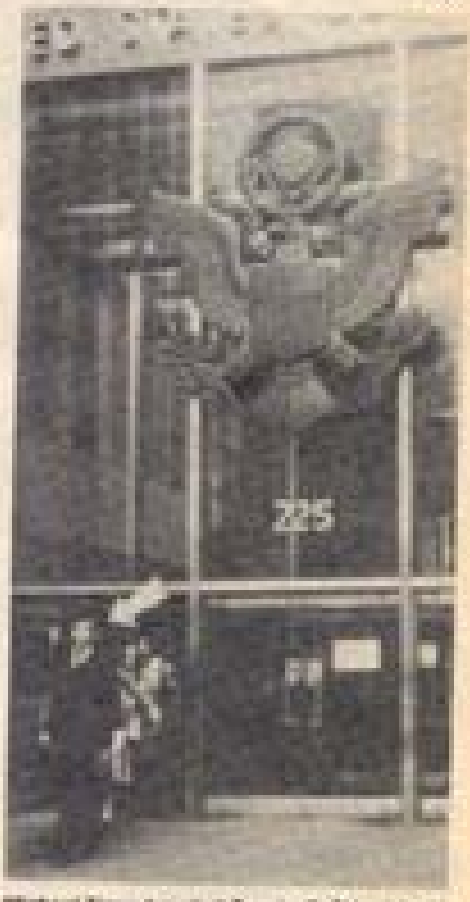

Michael Tigar, branitelj Zvonka Busića, izlazi iz sudnice u Brooklynu

postavio. Busić je također detonator u krug uključio sve dodatne telke, postavio dinamit u limu, zatvorio ga poklopcem, ostavivši poklopac lovora. I ugurao ga pod ruku poklopca tako da bude sakriven od pogleda svakoga. Sve je zatim dobro sivenio i dobro obložio električnim izolatorom. Odlazio je napokon ostavio sam kao koje su izlazile iz lonca i gubile se pod ručkom. Na poklopcu je ostavio otvor koji je dozvoljavao da se jasno vidi perkolat. Tako sklopljenu napravu Busić je okvalio svako: "To je bila mnoge ili više samouhićenika bombe".

Kao razlog za otmicu Busić je naveo da su njegovi prijatelji u Hrvatskoj otkrivali da "sitni sastav u zapadnom svijetu i napadnim demokracijama". Dodao je također da je "američka vlada sto posto podržavala jugoslavenska vlada i stvarno radila s jugoslavenskom tajnom službom i mi smo mislili stvarno ti od američkom narodu."

Osobe svakako treba istaći da je inače svaki pokušaj bilo za vrijeme suđenja Busića, bilo njegovog branitelja Michaela Tigara da se svijetli pozadina same otmice, mislimo na izvorni i osobni utjecaj Henryja Kissingera i samog suca Bartcha.

Pravda može zvučiti nevjerojatno, ali federalni sudac može ni danas ne bi mogao pokazati Jugoslaviju na optuženičkoj stolici, a njezine predstavnike na optuženičkoj klupi. Sama mogućnost može objasniti činjenicu da je 13. travnja, za vrijeme unakrsnog ispitivanja, sudac stao na stranu državnog tužitelja **Petera Schlamma**, koji je zahtijevao od Busića da ode imena svojih ljudi u Zagrebu, koji su radili na Deklaraciji, koristeći za svjetne ostalo, kao i izvješća za sve u Njemačkoj. Kad je na Schlammova pitanja, kako se ti ljudi zovu, Busić ostao sjetan, sudac mu je rekao da mora odgovoriti na pitanje, na što je Busić rekao: "Ne mogu ih poslati na doživotnu robiju." Kad se sudac zatim još jednom obratio Busiću i naredio mu da odgovori na pitanje, ostao je branitelj Tigar, rekao mora da je "najstrašniji odgovornosti koji se nekt uzima", ali "upućujem svjedoka da ne odgovori na to pitanje. Razmišljam poništenje ovog čina i prekršenu odgovornost za njih".

"Ovo nije najsjajniji dan američkog pravosuđa"

Tigar je također predstavio sutu članu 118. jugoslavenskog Kaznitnog zakonika i poljudbe koje je njega provjerio, ali sudac, jedan je jednom dosao odlučio da se članu koja je vrsto važna za suđenje, dakle prihvatljivi se isključiju, nije se mogao više provesti. Schlamm je naravno sudac pitanjem: "Koje su njihova imena?" Busić je u svojim odgovorima, ne odajući imena, davao poviđ svijetli sam pojedinci koje imate se bi bio svijetu mogao reći. Zato je npr. rekao da se može sjetiti ime one osobe u Njemačkoj, jer je u Njemačkoj pogibio 19. Hrvata u posljednje vrijeme. Drugom prilikom je pak rekao da je njegov najbolji prijatelj zavičaja u Hajen s rukama na leđima. Naravno, sudac je nakon svakog od tih odgovora naredivao "Sjetite se" ("Izbriši iz sjećanja"), ali ni ovo Busićeve sjeti sastavi u sljedeće pravne, koje je kroz to sukcesa pravila Isidorija i nastanje suca, mislila po jeno pet sjetila može od stvarne biti slobodnog pitanja.

Dakako, i branitelj Tigar i Zvonko Busić upozoreni su na neprihvaćanje suda i Busić je, prema tome, nakon prisega bio osuđen i na taj prekršaj (najviše 18 mjeseci). Branitelja Tigara sudac Bartch naredio je da se prijavi sudu sutradan deset dana nakon završetka postupka, da bi opravdao svoje neprihvaćanje suda.

Irvin Bachman, branitelj Franje Pešuta, poštenje od optuženih Hrvata, i sam nekada državni tužitelj, rekao je svom dojmovnu na kraju dana: "Ovo nije najsjajniji dan američkog pravosuđa. Ovo je uzaludno."

Suđenje se nastavlja u ponedjeljak, 16. travnja, svjedočenjem Busićeve američke žene, Julienne Schultz.

B.M.